

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕАТРАЛЬНА ДІАСПОРІАНА

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативного мистецтва
(сценічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 08 від «03» вересня 2025 р.

Розробник:

Кукуруза Надія Вікторівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 8 від «3» вересня 2025р.

Завідувач кафедри:

Надія КУКУРУЗА

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Театральна діаспоріана
Рівень вищої освіти	Магістр
Викладач (-і)	Кукуруза Надія Вікторівна
Контактний телефон викладача	+380951968302
E-mail викладача	nadiia.kukuruza.nv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, семінарські, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні, групові
Анотація до курсу	
<p>Творчі здобутки митців українського зарубіжжя, зокрема в площині театрального мистецтва, їхній внесок у суспільно-громадську, театрально-концертну, педагогічну і видавничу діяльність в поєднанні з багатовекторними мистецькими напрямками – важливий складник, що сприяє збереженню і розвитку національних традицій українського театру, новаторських засад театральної творчості діаспори, сприяє критичному й об'єктивному висвітленню проблем сучасного мистецтва в наукових дослідженнях та в медіа. Мистецтво діаспори актуалізує культурний діалог України і держав зарубіжжя, суттєво впливає на їхнє зближення, спільні пошуки нових шляхів розвитку мистецької творчості. Тому вивчення історії культури і мистецтва української діаспори, творчої спадщини театральних колективів, окремих митців (режисерів/акторів/читців/керівників мистецьких шкіл і театральних гуртків), експериментальні пошуки на сучасному етапі, досвід співробітництва у театральній сфері під час російсько-української війни сприятимуть поглибленому розвитку фахової компетентності магістрантів спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни полягає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – в освоєнні загальних теоретичних знань в площині історії, культури і мистецтва української еміграції (етапи еміграції, основні культурно-мистецькі осередки, розвиток театрально-концертної діяльності, співпраця з представниками суміжних видів мистецтв і літератури (драматургія), театрознавцями; – вмінні аналізувати театральні постановки професійних митців і митців-аматорів, творчість репрезентантів інших різножанрових видів і форм (художнє слово, поетичні вистави, літературно-драматичні дійства, ревію і т. д.); – набутті теоретико-практичних навичок щодо аналізу жанрово-стильових особливостей сценічних творів; <p>Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів потребу і вміння самостійно використовувати набуті знання для підвищення ефективності своєї професійної діяльності – виконавської та педагогічної.</p> <p>Студент повинен отримати уявлення про можливості і шляхи зв'язку знання про культуру і мистецтво української діаспори, зокрема театральне, з фаховими теоретичними та історичними дисциплінами.</p> <p>Предмет дисципліни – еволюція культури і мистецтва, театрального мистецтва української діаспори періоду ХХ – початку ХХІ сторіччя.</p>	
Мета і цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни – висвітлення загальної картини культурно-мистецького життя української діаспори упродовж ХХ – початку ХХІ ст. та формування системи знань про її складники.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни «Театральне мистецтво діаспори»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відтворити загальні процеси еволюції культури та мистецтва української діаспори та 	

встановити періодизацію процесу в контексті еміграційних хвиль;

- визначити структуру культури і мистецтва української діаспори як складника системи української культури;
- розкрити специфіку культурно-мистецького життя українського зарубіжжя;
- висвітлити основні форми творчої діяльності українців за кордоном відповідно до різновидів і форм сценічного мистецтва (театральні вистави, театралізовані дійства, поетичний театр, художнє слово, літературна естрада, конференс, ревію і т. д.);
- ознайомити із творчістю театральних митців української діаспори (тематичний, архетипний, стильовий та жанровий аналіз);
- проаналізувати наукові мистецтвознавчі, театрознавчі здобутки в українському зарубіжжі;
- визначити роль сценічного/театрального мистецтва української діаспори у розвитку національної культури в історичному та загальнокультурному контексті.

Як вагомий складник частини мистецької освіти «Театральне мистецтво діаспори» сприяє розвитку у студентів художньо-естетичного мислення, широкому гуманітарному підходу до предмету вивчення, розуміння художньої специфіки різних видів культури і мистецтва з огляду на їх специфіку функціонування в межах іноетнічного середовища.

Місце дисципліни в процесі навчання визначається як вибіркоче – за самостійним вибором студента.

Компетентності

ПР19. Вміти оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва.

ПР20. Вміти орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПР25. Брати участь у розробці й реалізації просвітницьких проєктів, спрямованих на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні витвори сучасного мистецтва.

Результат навчання

Після завершення курсу студент

Знатиме:

- загальні процеси еволюції культури і мистецтва української діаспори, періодизацію процесу в контексті еміграційних хвиль;
- структуру культури і мистецтва української діаспори як складника системи української культури;
- специфіку культурно-мистецького життя українського зарубіжжя;
- основні форми творчої діяльності українців за кордоном відповідно до різновидів і форм сценічного мистецтва (театральні вистави, театралізовані дійства, поетичний театр, художнє слово, літературна естрада, конференс, ревію і т. д.);
- специфіку організації театральнo-концертної діяльності;
- творчість театральних митців української діаспори (тематичний, архетипний, стильовий, жанровий аналіз);

Вмітиме:

- застосовувати досвід творчої адаптації в іноетнічному середовищі, в організації театральної справи, гастрольної діяльності аматорських гуртків чи театральних колективів;
- застосовувати досвід творчої співпраці театральних діячів української діаспори з представниками мистецьких професій з іноетнічного середовища.

Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		20	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		10	
самостійна робота		60	
		90	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	Спеціальність В6 Перформативні мистецтва	1	Вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
II семестр Змістовий модуль 1			
Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні/семінарськ і заняття	Самостійна робота
Тема 1. Завдання курсу. Еміграція, її причини, напрями. Історичні хвилі еміграції українців. Діаспора як соціокультурне явище і системне утворення. Основні поняття і терміни.	2		4
Тема 2. Основні географічні ареали розселення українців у світі упродовж XX – початку XXI ст.: історія формування, країни проживання, самоорганізованість українських осередків.	2		4
Тема 3. Загальна класифікація і специфіка розвитку різних видів мистецтва в культурі української діаспори. Візуальні, часові, візуально-часові види мистецтва українського зарубіжжя.	2		4

II семестр Змістовий модуль II			
Тема 4. Театральне мистецтво української діаспори Першої і Другої хвилі еміграції. Особливості організації театральної справи.	2		4
Тема 5. Сценічне мистецтво в українській діаспорі Третьої хвилі еміграції. Професіоналізація театрального мистецтва. Табірні театри в післявоєнній Європі. Початок театральної справи на інших континентах.	2		6
Тема 6. Український театр в США, Канаді й Австралії після Другої світової війни. Український театр в Америці Й. Гірняка і О. Добровольської. Український театр В. Блавацького. «Театр у п'ятницю» В. Шашаровського. Театр «Заграва» у Торонто». Професійний театр ім. Леся Курбаса в Мельбурні.	2	2	8
Тема 7. Різновиди і жанри сценічного мистецтва (літературний театр естрадні жанри ревію, конференс; театралізовані видовища). Педагогічно-мистецька діяльність О. Добровольської, Л. Крушельницької («Студія Мистецького Слова»). Мистецтво		2	8

художнього слова (Ю. Геник-Березовський, А. Василенко).			
Тема 8. Драматургія діаспори. Драматургія І. Чолгана, І. Костецького. Нью-Йоркська Група.	2		4
Тема 9. Театральне мистецтво Четвертої хвилі еміграції. Український драматичний театр у Нью-Йорку Івана Бернацького.	2		4
Тема 10. Модерні експерименти за драматургією Б. Бойчука в США й Україні.	2	2	4
Тема 11. Експериментальні театри. АУТ М.-Р. Стеха. Експериментальний театр «ЛАМАМА» у Нью-Йорку. Творчість Вірляни Ткач.	2	2	4
Тема 12. Театральне мистецтво діаспори під час російсько-української війни. Колабораційні театральні проєкти в Європі.	2	2	6
Заг. :	20	10	60
Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника і Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.docx.pdf.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.</p>		

	<p>Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <p>Оцінка для заліку</p> <p>90 – 100 А відмінно зараховано</p> <p>80 – 89 В добре зараховано</p> <p>70 – 79 С добре зараховано</p> <p>60 – 69 D задовільно зараховано</p> <p>50 – 59 E задовільно зараховано</p> <p>26 – 49 FX незадовільно не зараховано з можливістю повторного складання</p> <p>0-25 F незадовільно не зараховано з обов'язковим повторним курсом</p> <p>Поточний контроль і оцінювання проводиться безпосередньо на семінарських заняттях. Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточне оцінювання – 70 балів (виконання практичних, тестових завдань);</p> <p>Виконання індивідуального завдання – 30 балів;</p> <p>Семестрова оцінка визначається як середнє арифметичне семінарських і практичних занять.</p>
Лекційні і семінарські заняття	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника і Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.docx.pdf.</p> <p>Поточний контроль і оцінювання проводиться безпосередньо на практичних і семінарських заняттях. Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточне оцінювання – 70 балів (виконання практичних, тестових завдань);</p> <p>Виконання індивідуального завдання – 30 балів;</p> <p>Семестрова оцінка визначається як середнє арифметичне семінарських і практичних занять.</p>
Самостійна робота	Теоретичний матеріал, письмові завдання, тестові завдання.
Вимоги до самостійної роботи	Для самостійної роботи студентів пропонуємо опрацювання додаткової літератури з питань курсу, перегляд відеозаписів (інтерв'ю з театральними діячами діаспори, уривки з театралізованих концертів і вистав, майстер-класи і т. ін.).
Політика курсу	
Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Театральне мистецтво української діаспори» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво.	

Предмет вивчення навчальної дисципліни – театральне мистецтво діаспори: жанрово-стильові особливості театральних постановок, творчість діячів театрального мистецтва.

Завдання навчальної дисципліни «Театральне мистецтво української діаспори» передбачають підготовку майбутнього фахівця за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, тому невід’ємно пов’язані з іншими дисциплінами, що передбачені навчальним планом: дисципліни «Акторська майстерність» «Мистецтво художнього слова», «Педагогіка вищої школи», «Методика викладання фахових дисциплін у середній та вищій школі», «Сучасні інформаційні технології».

Вивчення курсу завершить підведення підсумків у формі заліку, що виставляють за результатами поточного контролю на практичних і семінарських заняттях, виконанням індивідуальних самостійних завдань (рефератів), пов’язаних із використанням набутих знань і вмінь. Залік може супроводжуватися усним опитуванням чи перевіркою знань, що відображають ступінь засвоєння студентами курсу навчальної дисципліни.

Академічна доброчесність: Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf> , метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчальних, науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування в Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-03-polozhennia-pro-komisiuu-z-pytan-etyky-ta-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf> , в якому зазначаються права та обов’язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи; Кодекси честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%83-%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83-%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96-%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8F-%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%84%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0-1.pdf> , в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Відвідування занять. Відвідування занять є важливим складником освітнього процесу.

Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять

здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацювання теоретичного матеріалу, стосовного тематики курсу – у формі індивідуальних самостійних робіт.

Неформальна освіта. Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи: <https://mon.gov.ua/news/platformi-dlya-vdoskonalennya-navichok-i-samorozvitku>

Література

Базова

1. Гайдабура В. Летючий корабель Лідії Крушельницької. Студія Мистецького Слова в Нью-Йорку. Київ : Факт, 2006. 280 с.
2. Ревуцький Д. Живе слово : Теорія виразного читання для школи : Перевидання. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 200 с.
3. Кукуруза Н. Втілення літературної композиції в українському сценічному мистецтві: жанрова й формотворча специфіка, історична динаміка : автореф. дис. ... канд. мистецтвозн.: 17.00.02. Київ, 2016. 20 с.
4. Берест Б. Історія українського кіна. Наукове товариство ім.Т. Шевченка. Нью-Йорк, 1962. 272 с.
5. Ковалів П., Ковалів Б. Мистецтво слова : навч. посіб. Париж – Мюнхен : Громада, 1948. 113 с.
6. Кукуруза Н. Професійне виконавське мистецтво як вираз національної духовної та культурної спадщини української діаспори. Мистецькі духовні виміри української діаспори: кол. наук. монографія (ДутчакВ., КарасьГ., ДундякІ., КозінчукВ., Кукуруза Н., НовосядлаІ., Фабрика-ПроцькаО., ДудаЛ., ФедорнякН., ОбухЛ., КурбановаЛ., СлоньовськаО.). Даллас, США : Primedia eLaunch LLC, 2020. С. 107–145.
7. Прокоп'як В. Б. Українська театральна культура Галичини періоду окупації (1941–1944 рр.) : автореф. дис... канд. миств. : спец. 26.00.01 / ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ, 2020. 16 с.
8. Ревуцький В. Нескорені березильці Йосип Гірняк і Олімпія Добровольська. Нью-Йорк : Об'єднання українських письменників «Слово», 1985. 201 с.
9. Антонович Д. Українська культура / з передмовою К. Костева. Мюнхен: Український Технічно-Господарський Інститут, 1988. 518 с.
10. Безклубенко С. Українська культура: погляд крізь віки: історико-теоретичні нариси. Ужгород: Карпати, 2006. 512 с.
11. Білас О. Форми культурного життя українців у Німеччині та Австрії (1939–1955): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 26.00.01 теорія та історія культури (мистецтвознавство). Львів, 2010. 17 с.
12. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя: монографія. Івано-Франківськ: Фоліант, 2013. 488 с.
13. Енциклопедія української діаспори / гол. ред. В. Маркусь. Нью-Йорк, Чикаго: Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 2009. Т. 1. Сполучені штати Америки. Кн. 1. (А–К). 434 с.
14. Енциклопедія української діаспори / гол. ред. В. Маркусь. Нью-Йорк, Чикаго: Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 2012. Т. 1. Сполучені штати Америки. Кн. 2. (Л–Р). 348 с.
15. Енциклопедія української діаспори / гол. ред. В. Маркусь. Нью-Йорк, Чикаго: Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 2018. Т. 1. Сполучені штати Америки. Кн. 3. (С–Я). 525 с.
16. Енциклопедія Українознавства: Словникова частина / гол. ред. проф. д-р Володимир Кубійович. Перевидання в Україні. Львів: Молоде життя. 1993 –2000. Т.1 –10; Т.11. Доповнення і виправлення. 2003.
17. Гординський С. В обороні культури. Спогади, портрети, нариси. К., 2005. 360 с.

18. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник (С. М. Клапчук, Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. ; за ред. С. М. Клапчука. 6-те вид., випр. і доп.). К.: Знання-Прес, 2007. 358 с.
19. Євтух В. Закордонне українство: навч. посібник (В. Б. Євтух, В. П. Трощинський, А. А. Попок). Київ: ВІК, 2005. 308 с.
20. Євтух В. Українська діаспора. Соціологічні та історичні студії (В. Євтух, В. Трощинський, А. Попок, О. Швачка). Київ: Вид-во УАННП «Фенікс», 2003. 228 с.
21. Євтух В. Етнічність: глосарій. К.: Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2009. 170 с.
22. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття. Івано-Франківськ: Типовіт. 2012. 1164 с.
23. Лазебник С. Закордонне українство: витоки та сьогодення. Київ: Вид-во «Істина», 2007. 160 с.
24. Максимюк С. З історії українського звукозапису та дискографії. Львів-Вашингтон: Видавництво Українського Католицького університету. 2003. 288с.
25. Мистецтво української діаспори / голов. ред. О. Федорук ; Ін-т мистецтвознав.,
26. фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України. К.:Тріумф, 1998 . (Повернуті імена).
27. Наріжний С. Українська еміграція: культурна праця української еміграції між двома світовими війнами. Прага, 1942. Ч.1. 368 с.
28. Блакитний Є. На еміграції (1942–1947) / Хмурий В., Дивнич Ю., Блакитний Є. В масках епохи. Новий Ульм, 1948. С. 58–68.
29. Василенко Р. Життя в гримі та без (шляхами діаспори): мемуари, поезії, публіцистика. Київ : Рада, 1999. 628 с.
30. Гайдабура В. Летючий корабель Лідії Крушельницької. Студія Мистецького Слова в Нью-Йорку. Київ : Факт, 2006. 280 с.
31. Гайдабура В. Театр, розвіяний по світу. Феномен сцени повоєнної української діаспори. Німеччина, Австрія, Франція, США, Канада, Австралія. Київ : Києво-Могилянська академія, 2013. 404 с.
32. «Слово пламенем взялося...» Мистецтво живого українського слова: збірник, присвячений пам'яті мистця- декляматора Юліана Геніка-Березовського / Ред. Богдан Гошовський. Торонто : «Свшан-Зілля», 1972. 224 с.
33. Театр-Студія Йосипа Гірняка й Олімпії Добровольської». Упорядник Богдан Бойчук. Нью-Йорк : В-во Нью-Йоркської Групи, 1975. 348 с.
34. Покальчук Ю. Українці у Великій Британії. Львів: Кальварія, 1999. 144 с.
35. Трощинський В. Українці в світі (В. П. Трощинський, А. А. Шевченко). К. : Видавничий Дім «Альтернативи», 1999. 352 с. [Україна крізь віки. Т. 15].
36. Українське мистецтво в полікультурному просторі: навчальний посібник, Л. Кондрацька. К. : Єксоб, 2000. 270 с.

Рекомендована

1. Кукуруза Н. Взаємозв'язок мовознавства і літературознавства з практиками сценічного мистецтва в культурі української діаспори ХХ сторіччя. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 86. Том 2. С. 80–86.
2. Кукуруза Н. Джерелознавчі аспекти дослідження мистецтва слова в середовищі української діаспори ХХ сторіччя. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 71. Том 2. С. 72–78.
3. Кукуруза Н. Концепція Богдана Бойчука у вирішенні взаємодії літературного і театрального простору в середовищі української діаспори. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць мол. вчених. Дрогобич: державний педагогічний

університет імені І. Франка, 2021. Вип. 43. С. 37–41.

4. Кукуруза Н.В. Жанр ревію в мистецтві української діаспори: витоки, канон, імена, тематика. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку Науковий збірник. Випуск 34. Рівне : РДГУ, 2020. С. 186–192.

5. Кукуруза Н. Національно-патріотична тематика в сценічному мистецтві української діаспори другої половини ХХ ст. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 28. Том 5. С.153–159.

6. Кукуруза Н.В. Універсалізм діяльності Бориса Береста у контексті професіоналізації мистецтва слова в середовищі української діаспори. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Випуск 46. Рівне : РДГУ, 2023. С. 85–92.

7. Кукуруза Н. Франкіана у мистецтві художнього слова української діаспори 2 пол. ХХ–ХХІ сторіччя. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Випуск 32. Рівне : РДГУ, 2019. С. 19–25.

Інтернет-джерела

1. <https://www.youtube.com/watch?v=NJCPveprt-A&t=70s>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=UIhAiwZMir4>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=lphiUOOnXCE>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=N8J-ykG71yg>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=SetpINMDVK8&t=61s>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=4KDpJzxoBaA>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=v-ppBAfA3O4>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=1zvJFpncu18>

Викладач: Кукуруза Надія, доцент